



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Temmuz 2026

Sayı : 19826

46747

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Evrim Rızvanoğlu
İstanbul Milletvekili

İstanbul'un nüfusu ve yapılaşma baskısı her geçen gün artarken kentte kişi başına düşen erişilebilir yeşil alan miktarı giderek azalmaktadır. İstanbul'un kuzeyindeki ormanlar; yalnızca ağaç topluluklarından ibaret olmayıp kentin havasını temizleyen, karbonu tutan, sıcaklık artışını sınırlayan, su kaynaklarını besleyen, yağış rejimini düzenleyen ve milyonlarca insanın sağlıklı bir çevrede yaşamasına katkı sunan yaşamsal alanlardır.

Bu alanların en önemlilerinden biri olan Belgrad Ormanı; İstanbul'un ekolojik dengesi, su güvenliği, biyolojik çeşitliliği ve iklim direnci bakımından vazgeçilmezdir. Buna rağmen Belgrad Ormanı ve çevresi yıllardır taş ocakları, madencilik faaliyetleri, ulaşım projeleri, yapılaşma ve farklı kullanım talepleriyle baskı altına alınmaktadır.

Eyüpsultan ilçesi Mimar Sinan Mahallesi yakınlarında faaliyet gösteren taş ocağının genişletilmesine ilişkin projeye Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu kararı verilmiştir. Proje kapsamında 36,8756 hektarlık mevcut ÇED alanına 31,0722 hektarlık yeni alan eklenerek faaliyet alanının toplam 67,9478 hektara çıkarılması planlanmaktadır. Genişleme alanı dâhil olmak üzere proje sahasının tamamı orman alanıdır.

ÇED dosyasındaki bilgilere göre proje sahasına en yakın hassas konutlar yalnızca 388 metre mesafede bulunmaktadır. Alanın 400 metre doğusunda Aziz Paşa Mesire Alanı, 100 metre güneyinde ve 400 metre kuzeyinde ise ticaret alanları yer almaktadır. Taş ocağının neredeyse iki katına çıkarılması; orman kaybının yanı sıra patlatma, toz, gürültü, titreşim, ağır vasıta trafiği, hava kirliliği, habitat parçalanması ve halk sağlığı açısından da ciddi riskler doğuracaktır.

Belgrad Ormanı'nın bazı bölümlerinde muhafaza ormanı koruma statüsünün değiştirilmesi, sınırlarının yeniden belirlenmesi ve koruma düzeyinin zayıflatılması yönündeki uygulamalar da kamuoyunda ciddi kaygı yaratmaktadır. Orman alanlarının önce koruma statüsünün değiştirilmesi, ardından taş ocağı, maden veya başka projelere açılması; koruma kararlarının doğayı korumak amacıyla değil, yatırımların önünü açmak amacıyla değiştirildiği yönündeki endişeleri güçlendirmektedir.

İktidarın sürekli dile getirdiği "Yeşil Vatan" söylemi ile tamamı orman olan bir alanın taş ocağı faaliyetleri için genişletilmesine izin verilmesi arasında açık bir çelişki bulunmaktadır. Ormanları korumak; yalnızca yangın çıktıktan sonra müdahale etmek veya kesilen ağaçların yerine fidan dikileceğini söylemek değildir. Asıl koruma, mevcut orman ekosistemlerini parçalamamak, nitelikli orman alanlarını madencilik faaliyetlerine açmamak ve İstanbul'un kalan son yeşil alanlarını gelecek kuşaklara bırakmaktır.

Bu kapsamda;

1. Projenin orman ekosisteminde yaratacağı habitat kaybı ve parçalanma etkisi Bakanlığınız tarafından bütüncül olarak değerlendirilmiş midir?
2. Projenin yalnızca kesilecek ağaçlar üzerinden değil; toprak yapısı, orman altı bitki örtüsü, yaban hayatı, kuş göç yolları, yeraltı suları ve yüzeysel su kaynakları üzerindeki etkileri bakımından hazırlanmış bağımsız bir bilimsel rapor bulunmakta mıdır?
3. Proje sahasındaki ormanların yıllık karbon tutma kapasitesi hesaplanmış mıdır? Genişleme nedeniyle kaybedilecek karbon yutağı miktarı kaç ton karbondioksit eşdeğeridir?
4. Ağaçların kesilmesi, toprağın sıyrılması, patlatma faaliyetleri ve işletme sürecinde oluşacak emisyonlar birlikte değerlendirildiğinde projenin toplam karbon maliyeti nedir?
5. İstanbul'da nüfus, yapılaşma ve kentsel ısı adası etkisi artarken, kentin havasını temizleyen ve karbonu tutan orman alanlarının taş ocağı faaliyetlerine açılması hangi kamu yararı gerekçesine dayanmaktadır?
6. Projenin 388 metre yakınında konutların bulunması dikkate alındığında patlatma, titreşim, gürültü ve tozun halk sağlığı üzerindeki etkileri için hangi önlemler alınacaktır?
7. Taş ocağından kaynaklanacak ince partikül madde ve toz emisyonlarının Mimar Sinan Mahallesi ile Aziz Paşa Mesire Alanı üzerindeki etkileri sürekli ve bağımsız ölçüm istasyonlarıyla izlenecek midir?
8. Projenin genişletilmesiyle birlikte günlük ağır vasıta sayısında ne kadar artış olacaktır? Bu araçların yerleşim alanlarına, trafik güvenliğine, yol yapısına ve hava kalitesine etkileri değerlendirilmiş midir?
9. Söz konusu taş ocağının faaliyete başladığı tarihten bugüne kadar bölgede toplam kaç hektar orman alanı fiilen kaybedilmiş veya ekolojik niteliğini yitirmiştir?
10. Taş ocağının geçmiş faaliyetleri nedeniyle bugüne kadar kesilen toplam ağaç sayısı kaçtır?
11. Belgrad Ormanı'nın geçmişten günümüze toplam yüzölçümünde meydana gelen azalma ne kadardır? Bu kayıp hangi proje ve faaliyetlerden kaynaklanmıştır?
12. Belgrad Ormanı'nın muhafaza ormanı statüsü değiştirilen, koruma sınırları daraltılan veya farklı kullanım kararlarına açılan toplam bölümü kaç hektardır?
13. Muhafaza ormanı statüsündeki değişikliklerden sonra bu alanlarda kaç taş ocağı, maden, yol, enerji, turizm, yapılaşma veya ticari kullanım projesine izin verilmiştir?
14. Koruma statüsü değiştirilen alanlarda bugüne kadar meydana gelen toplam orman kaybı kaç hektardır?
15. Belgrad Ormanı'nın başka bölümlerinde de muhafaza ormanı statüsünün değiştirilmesi, koruma sınırlarının daraltılması veya farklı kullanım kararlarının alınması planlanmakta mıdır?
16. Belgrad Ormanı ve çevresinde yeni taş ocağı, maden veya kapasite artışı başvuruları bulunmakta mıdır? Bakanlığınız bu alanlarda yeni madencilik izinleri vermeye devam edecek midir?
17. Belgrad Ormanı ve çevresindeki farklı projelerin etkileri ayrı ayrı değil, birikimli çevresel etki kapsamında değerlendirilmiş midir?
18. Belgrad Ormanı'nın İstanbul'un su kaynakları ve su havzaları üzerindeki işlevi dikkate alındığında, projenin yüzeysel akış, yeraltı suyu beslenmesi ve su kalitesi üzerindeki etkileri nelerdir?
19. İstanbul'un iklim değişikliğine karşı dayanıklılığının artırılması gerektiği bir dönemde, karbon yutağı olan orman alanlarının madencilik faaliyetleri için küçültülmesi Bakanlığınızın iklim politikalarıyla nasıl bağdaşmaktadır?

20. Bakanlığınız “Yeşil Vatan” söylemini sürdürürken tamamı orman olan 31 hektardan fazla yeni alanın taş ocağına eklenmesine nasıl izin vermektedir?
21. Orman alanlarının korunması yerine taş ocaklarının büyütülmesini tercih eden bu yaklaşım, Anayasa’nın devlete ormanları koruma ve sahalarını genişletme görevi veren 169’uncu maddesiyle nasıl bağdaşmaktadır?